

עוד בית דין אחד המוסכם על שניהם.

דהינו, אכן, ידנו שלשה. ופירוש המשנה הוא כך: אם בעל דין אחד רוצה לדון בפני בית דין אחד, ובבעל דין שני רוצה בית דין אחר, אז אין דנים לא בפני זה ולא בפני זה, אלא בפני בית דין שלישי המוסכם על שני הצדדים [ובקיצור: עד אחד אינו יכול לקבוע לפני איזה בית דין יתדיינו, אלא בהסכמה שני הצדדים].

ומקשה הגדירה: והאם **אפילו** הלווה מנצח לעכבר יכול לומר לא אתדין לפני בית הדין שבירור המלווה?

וזה, בסוגיא אחרת לפקמן אמרו שהלווה אינו יכול לעכבר, שם [לא ב] אמרה הגדירה, שם צד אחד רוצה לילך לבית הוועד, והוא מקום קיבוץ תלמידי חכמים, ואומר כן בכונה כדי שהצד השני יתביש מהם, יכול לכופר להתקדים בבית הוועד.

ועל דין זה אמר רבינו אלעזר: לא שני יכול

וחכמים אומריב: אימתי יכול לפוטל? בזאת **שמבייא עליהן**, על העדים, ראייה בעדים שעון קרובין הפסולין להעדר, או פטולין גולנים ועובי עבורה. אבל אם היו בשווין — אין יכול לפוטל.

גמרא

שנינו במשנתנו: זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד. ומשמע⁽¹⁾ שככל אחד בורר לו בית דין של שלשה, ועוד שלשה הנבראים על ידי בעלי הדין או על ידי בית הדין, וכל התשעה דנים, לנן מקשה הגדירה, הרי די בשלשה דינים לדיני ממונות!

מאי פירוש זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד? הרי בثالثא שלשה דינים סגי די לדון!

ומתרצת הגדירה: הבי אמרה: **בשותה בורר לו בית דין אחד**, וזה בורר לו בית דין אחד ואין ביניהם הסכמה — שניהם בוררין להן

ולכן הקשה — שאם הדיןיהם הם בהסכמה שנייהם, מה שייך לומר "בורר".
ועיין עוד בחידושי הר"ן.

ותירץ לו התרצין, וחידש לנו, שהכוונה שזה פוטל "בית דין" של השני, כתאינם מסכימים על בית הדין, אז יבררו בית דין המוסכם על שניהם.

והקשה המקשן ודיק מלשון המשנה וחכמים אומרים שני "הדיןין" וכוי' משמע שני המבוררים, ולא משמע שני בת הדין, ומתרץ "בשותה בורר לו וכור" — כדעת רשי. התוטס' מזמנים על רשי, איך היה הוה אמינה שצעריך תשעה, הרי המשנה מקדימה לומר "דיני ממונות בשלושה".

1. רשי מפרש, שהמבחן הראשון סבר שישבini תשעה דיןין, ולן מקשה שבתלתא סגי. ותירץ לו התרצין, כשהאינם מסכימים ביניהם, אז שני בת הדין בורין בית דין שלישי של שלשה. והקשה המקשן על פירוש זה. ומהמסקנה היא, שככל דין בורר לו דין אחד, ואת השלישי בוררין ביחיד — לדעת רבינו מאיר, ולדעת חכמים — הדיןין בוררין אותו.

התוטס' [ועוד ואשונם] מפרשים שגם המבחן הראשון סבר שלא ידנו תשעה, אלא שלשה, אלא שקוושתו הייתה: וכי חיבורן לעשותה כן? [והרמב"ן מוסיף, שכונת המקשן היא, שבודאי אי אפשר לבורר מי שאינו מקובל על השני, כמו שאמר רבינו מאיר בהמשך המשנה,